

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
У КОНТЕКСТІ СУЧASНИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ**

Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
06 – 07 грудня 2018 року

Львів – 2018

Психолого-педагогічна підготовка майбутніх фахівців у контексті сучасних реформ: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Львів : Растр-7, 2018. – 156 с.

ISBN 978-617-7726-28-8

У збірнику подано тези доповідей та повідомень учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, що розкривають педагогічні умови підготовки майбутніх фахівців у закладах освіти; тенденції та перспективи професійної підготовки в системі дошкільної освіти; підготовку майбутніх педагогів в умовах Нової української школи; теоретико-практичну підготовку соціальних педагогів відповідно до парадигми соціальної роботи; педагогічну культуру у контексті сучасних освітніх тенденцій.

УДК 37.015. 3+37.014. 3

Тези публікуються в авторській редакції.

- © Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018
- © Педагогічний коледж ЛНУ імені Івана Франка, 2018
- © Видавництво «Растр-7», 2018

ISBN 978-617-7726-28-8

ЗМІСТ

Адамів Г. С. Метод інциденту у професійній підготовці майбутнього педагога.....	8
Андраш І. Я. Предметно-мовне інтегроване навчання CLL.....	10
Багай Б. М. Модель підготовки майбутнього вчителя до інноваційної діяльності.....	12
Банковський К. Й. Тенденції та перспективи фізичної підготовки в системі дошкільної освіти України.....	14
Беншлей К. С. Культура самостворення сучасного педагога.....	16
Биць Н. М. Професійні вимоги до сучасного вчителя як організатора педагогічного процесу.....	18
Бодак Л. Й. Ціннісні характеристики педагога в контексті сучасних освітніх тенденцій.....	20
Василишин М.В. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.....	21
Верхоляк М. Р. Теоретико-практична підготовка соціальних педагогів до взаємодії з громадськими дитячими та молодіжними організаціями в умовах парадигми соціальної роботи.....	24
Гай В. Р. Взаємодія вчителя та дітей з особливими освітніми потребами на основі теорії Марії Монтессорі.....	26
Галата Д. Р. Формування методичної компетентності майбутніх учителів математики у початковій школі.....	28
Галян О. І. Концептуальні положення ідеї суб'ектності особистості як складник змісту професійної підготовки майбутніх учителів.....	30
Гриньо Л. Я. Формування вчителем початкових класів сенсорних стапонів у молодших школярів із дитячим церебральним паралічем...	32
Деміхова С. В. Мовна культура як складова педагогічної культури вихователя дошкільного закладу	34
Діковська М. І. Педагогічні умови професійної підготовки майбутніх фахівців природничих спеціальностей в умовах коледжу....	36

Руда Т. В., Токар Л. П. Педагогічна культура викладача у контексті сучасної освіти.....	105	Шматок Н. П. Роль практичного психолога у навчально-виховному процесі початкової школи.....	136
Саф'янюк З. Г. Компетентній підхід до викладання трудового навчання.....	107	Шмигельська Т. А. Інтерактивні форми і методи роботи у початковій школі.....	138
Сенич Г. Б. Економічні компетентності у контексті підготовки вчителя Нової української школи.....	109	Шукалович А. М. Фінська система педагогічної освіти як підхід до підготовки вчителя Нової української школи.....	140
Сергеєва З. П. Використання художньої літератури на заняттях з ознайомлення з довкіллям у контексті підготовки майбутніх вихователів до організації освітнього процесу у ЗДО.....	111	Щепник Т. І. Особистість вихователя дошкільного навчального закладу: професійні якості.....	143
Сидорович О. І. Особливості розвитку професійної самосвідомості студентів – соціальних педагогів у процесі професійної підготовки...	113	Юхимчик Ю. В. Гуманітарна спрямованість освіти в умовах культурної глобалізації.....	144
Сірант Н. П. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до формування «критичного мислення» в контексті медіаосвіти.....	115	Якубчик О. М. Підготовка майбутніх фахівців до використання засобів етнопедагогіки у сучасному інтеркультурному просторі дошкільної освіти.....	147
Соболевська О. Б. Мовленнєва культура педагога як компонент педагогічної майстерності.....	118	Відомості про авторів.	150
Сулим О. І. , Формування лінгвокультурологічної компетенції учителя для його педагогічної діяльності.....	120		
Сурмач О. І., Цюпrik А. Я. Формування інтелектуальної культури майбутніх фахівців у контексті сучасних освітніх тенденцій.....	122		
Табака О. М. Формування професійно мовленнєвої готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти.....	124		
Тарасюк І. В. Впровадження елементів дуальної освіти у підготовці майбутніх фахівців харчової промисловості.....	126		
Тихоцька Н. Р., Івоса В. В. Час диктує вимоги підготовки сержанта-командира.....	128		
Трачук С. О. Формування естетичної свідомості студентів Педагогічного коледжу до хореографічної діяльності.....	130		
Цигилик-Коплюх О. О. Особистість педагога в сучасному освітньому процесі.....	132		
Шалаєва О. З. Удосконалення іншомовної компетентності майбутніх учителів початкової школи.....	134		

інтелектуальної культури, як особистісної якості. Таке бачення дає можливість на якісно новому рівні вирішувати питання формування інтелектуальної культури майбутніх фахівців.

Отже, зростання соціальної ролі особистості, гуманізація та демократизація суспільства потребують розробки іноваційної системи формування інтелектуального та культурного потенціалу, як найвищої цінності нації.

Список використаних джерел

1. Гафія А.С. Відкрита освіта в освітньо-інформаційному просторі / А.С. Гафія // Рідна школа, 2003. – № 3. – 129 с.
2. Корсар К.Н. Наукові підстави особистісно орієнтованої освіти / К.Н. Корсар // Директор школи, 2003. – №43. – С. 15-21.
3. Петрова Н.М. Інтелектуально-насичене освітнє середовище як умова формування інтелектуальної культури майбутнього вчителя / Н.М. Петрова // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 50. – Частина 2. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – С. 223-228.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННЄВОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Табака О.М.,

Педагогічний коледж Львівського національного університету імені Івана Франка

Навчальний та виховний процес у вищій школі спрямований на формування фахівця високої кваліфікації. Педколедж є першою сходинкою у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Глибокі професійні знання, навички та вміння, професіоналізм у галузі педагогіки та психології, досконале володіння методикою здійснення навчально-виховного впливу – важливі завдання навчального закладу [2].

Оскільки рідна мова є загальним підґрунтям навчання і виховання дітей у дошкільному закладі, то оволодіння нею як засобом пізнання і способом людського спілкування є найважомішим досягненням дошкільного дитинства.

Вихователі закладів дошкільної освіти покликані розвивати усне мовлення дітей, навчати їх рідної мови, формувати культуру мовленнєвого спілкування. Ефективність роботи з розвитку мовлення значною мірою залежить від вдало розробленої системи педагогічного впливу, педагогічних умінь і навичок вихователя, його мовлення як взірця для дітей. Саме тому у вищих педагогічних закладах здійснюється цілеспрямована підготовка дошкільних працівників до роботи з дітьми від народження до семи років.

Професійно-мовленнєва діяльність вихователя дошкільного закладу – це професійне спілкування з колегами та дітьми під час навчання їх мови з використанням засобів українського розмовного і літературного мовлення у поєднанні з екстрапінгвістичними засобами (мімікою, жестами, рухами, діями). Як і кожна діяльність, вона ґрунтується на знаннях і складається з

умінь і навичок. Зміст і обсяг професійних функцій і трудових умінь визначено чинними програмами навчання дітей української мови, де окреслено виховну, розвивальну, навчальну діяльність педагога та зазначено, які вміння, навички та знання сприятимуть втіленню програмових завдань у практичну діяльність [4, с. 75].

Упродовж навчання студенти мають оволодіти знаннями, вміннями й навичками, на яких ґрунтуються професійно-мовленнєва діяльність і які сприяють формуванню професійно-мовленнєвої готовності, а саме:

- теоретико-методологічними: знання наукових філософських, психологічних, природничих зasad процесу навчання рідної мови у дошкільному закладі;
- лінгвістичними: знання одиниць мови та правил їх поєднання; знання про мову як систему;
- комунікативними: вміння спілкуватись українською мовою у різноманітних ситуаціях навчально-мовленнєвої діяльності з урахуванням соціальних норм поведінки;
- когнітивними: вміння орієнтуватись у нормативних освітянських документах і керуватися провідними положеннями у професійній діяльності, зокрема Базовим компонентом дошкільної освіти, Базовою й тематичними програмами та навчально-методичними посібниками з розвитку мовлення дітей на різних стапах дошкільного періоду;
- технологічними: знання варіативних технологій розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей (від народження до 6 років) і вміння організовувати ефективне навчання мови, налагоджувати зворотний зв'язок, конкретизувати навчальні цілі й на цій основі вдосконалювати процес навчання дітей мови; вміння застосовувати на практиці основні положення методичної науки про навчання дітей мови;
- проектно-прогностичними: знання, вміння і навички планування різних видів роботи з розвитку мовлення: у різних вікових групах, із дітьми різних категорій і за різних соціальних умов (обдаровані діти, діти з тимчасовими затримками мовленнєвого розвитку, з мовленнєвими вадами, або ті, які виховуються у дошкільних закладах різного типу (спеціалізованих, профільних та інших) – у дитячих будинках та будинках для немовлят, у сім'ї);
- корекційними: вміння й навички коригування відхилень і вад у мовленні дітей дошкільного віку;
- аксеологічними: знання, вміння і навички оцінювання навчально-мовленнєвої діяльності дітей, професійно-мовленнєвої діяльності педагогів, самооцінювання ефективності здійсненого процесу навчання мови [1].

Отож, професійно-мовленнєва готовність майбутніх фахівців – це система сформованих професійно-мовленнєвих знань, умінь і навичок та комплекс особливих індивідуально-психологічних властивостей особистості, а також особистісне зростання і творчий розвиток, велике прагнення до формування національно-мовленнєвої особистості, яка душою відчуває

слово, передає найтоніші відтінки думки, почуттів, переживань, дієві прікрасу і культуру власного мовлення.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / за ред. А.М.Богуш. Друге видання, доповнене. – К.: Видавничий Дім Слово, 2011. – 704 с.
2. Захаращ Т. Сучасне оновлення змісту підготовки вихователя / Т. Захаращ. – К.: Світіч, 2009. – 430 с.
3. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці: монографія / Г. В. Бєленька, О. Л. Богініч, З. Н. Борисова та ін [за заг. ред. І. І. Загарницької]. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 310 с.
4. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навчально-методичний посібник. / В.Є. Бенера, Н.В. Маліновська. – К.: Видавничий дім Слово, 2014. – 384 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Тарасюк І.В.,

Львівський державний коледж харчової і переробної промисловості
Національного університету харчових технологій

Розвиток освіти у будь-якій країні у більшості визначає не тільки рівень розвитку інтелектуального потенціалу суспільства, але й створює умови для здійснення науково-технічного та соціально-економічного прогресу.

Освіта як засіб визначення орієнтирів реформування галузей економіки, сільського господарства та інших сфер діяльності повинна мати випереджуючий характер, в наслідок швидкої зміни нових технологій у всіх сферах виробництва та потреби оволодіння певними комплексними уміннями та навичками. На першому плані знаходиться оволодіння не тільки професійними знаннями, а насамперед уміннями і навичками професійної діяльності, що зумовлює необхідність посилення практичної спрямованості професійної підготовки майбутніх фахівців [1].

Термін «дуальна система» (від лат. *dualis* – подвійний) був введений у педагогічну термінологію в середині 60-х років минулого століття у Федеративній Республіці Німеччині як нова, більш гнучка форма організації професійного навчання. Методологічна характеристика дуальної професійної освіти передбачає узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфері з підготовки кваліфікованих кадрів певного профілю в рамках організаційно-відмінних форм навчання [3].

Концепція дуальної освіти зорієнтовано на просторове і часове поєднання за принципом 50% на 50% навчання у навчальному закладі та стажування на підприємствах. Така форма навчання сприяє більшій

інтеграції освіти, науки і бізнесу та є широко розповсюдженою у Німеччині, Австрії, Швейцарії. Згідно з дуальним принципом навчання, студенти під час стажування на підприємствах складають кваліфікаційні іспити, а фахівці, що працюють на підприємствах, беруть активну участь у формуванні переліку дисциплін та змісту і структури навчальних програм у ВНЗ [2].

Основним завданням дуальної форми навчання є усунення основних недоліків традиційних форм і методів навчання майбутніх фахівців, подолання розриву між теорією і практикою, освітою та виробництвом, та підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання.

До основних ознак дуальної професійної освіти відносяться: - паралельне оволодіння «прикладною» професією під час отримання освіти; - чергування теорії і практики у навчальному процесі; - співпраця навчального закладу з підприємством; - оплата підприємства; - фінансова участь підприємства в організації практичної фази навчання; - хороші умови навчання [4].

До переваг дуальної професійної освіти відноситься: 1) Практична орієнтація навчального процесу. Завдяки такій спрямованості навчання підготовка майбутніх фахівців більшою мірою сконцентрована на формуванні й розвитку фахових умінь і навичок, ніж традиційна професійна освіта. Крім того, розвиваються так звані «ключові компетенції», зокрема, уміння працювати в команді, організовувати професійну діяльність, співпрацювати з колегами, спілкуватися з клієнтами тощо. 2) Інтенсифікація професійної освіти. Інтеграція практичної професійної підготовки у навчальний процес пришвидшує отримання бажаного диплома у порівнянні з традиційним шляхом - спочатку підготовка, а потім навчання у вищому навчальному закладі освіти. 3) Фінансування навчання майбутнього фахівця підприємством, з яким укладено угоду [4].

В навчальному процесі Львівського державного коледжу харчової і переробної промисловості НУХТ у 2018/2019 н.р. впроваджуються елементи дуальної освіти у підготовці фахівців харчової і переробної промисловості.

Під час впровадження елементів дуальної освіти навчальний заклад зіткнувся з низкою проблем, зокрема:

- 1) недосконалість нормативно-правової бази;
- 2) відсутність вітчизняного досвіду;
- 3) відсутність методики, яка дозволяє об'єднати теоретичне навчання та практичну частину дуальної освіти;
- 4) часткова неготовність роботодавців до відповідних новацій в процесі навчання;
- 5) неналагоджений фінансовий механізм щодо оплати праці студентів.

Отже, використання елементів дуальної освіти в навчально-виробничому процесі у підготовці фахівців харчової і переробної промисловості дозволяє: